

Oikeusministeriö

Lausuntopyyntö 11.4.2011/OM2/471/2009

Asiakkaan aseman kehittäminen julkisissa hyvinvointipalveluissa

Oikeusministeriö on pyytänyt muun muassa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto Valviran lausuntoa oikeusministeriön työryhmän laatimasta raportista "Asiakkaan oikeussuojan kehittäminen julkisissa hyvinvointipalveluissa". Valvira toteaa raportista seuraavaa:

Oikeusministeriön työryhmä on ministeriölle osoittamassaan luotuvuskirjeessä todennut, että henkilöiden mahdollisuudet valita yhtäältä eri julkisten palveluiden välillä ja toisaalta julkisten ja yksityisten palveluiden välillä ovat viime vuosina lisääntyneet ja palveluita on ryhdytty myös markkinoimaan potentiaalisille asiakkaille. Samaan aikaan on tapahtunut palvelujen tuotantotapojen muutos. Työryhmä toteaa edelleen, että edellä mainittu kehitys huomioon ottaen työryhmä pitää perusteltuna lähentää julkisen palvelun asiakkaan asemaa samankaltaisen palvelun yksityiseltä elinkeinonharjoittajalta hankkivan kuluttajan asemaan ottaen kuitenkin huomioon julkisten palvelujen erityispiirteet. Edellä todetuista syistä johtuen Valvira pitää työryhmän ehdotusta kokonaisuutena tarkoituksenmukaisena uudistuksena ja erityisesti sosiaali- ja terveydenhuollon asiakkaiden asemaa vahvistavana.

Työryhmä on laatinut ehdotuksensa muotoon, jossa kaikki asiakkaansuojaa koskevat säännökset on koottu yhteen lakiin. Työryhmä on raportissaan todennut, että se on pohtinut myös sellaista mahdollisuutta, että yksityisoikeudellista asiakkaansuojaa koskevat säännökset otettaisiin sosiaalipalvelujen osalta sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annettun lakiin ja terveyspalvelujen osalta potilaan asemasta ja oikeuksista annettuun lakiin. Työryhmän raportissa todetaan, että tätä menettelyä puoltaisi muun muassa se, että terveyspalvelujen asiakkaan asemaa ja oikeuksia koskevat säännökset olisi koottu yhteen lakiin. Näin ei kuitenkaan ole tyhjentevästi tehty nykyisinkään, vaan potilaan oikeuksien ja aseman kannalta tärkeitä säännöksiä sisältyy myös muihin lakeihin. Valvira yhtyy työryhmän näkemykseen ja pitää valittua sääntelymallia käyttökelpoisena.

Koska Kuluttajariitalautakunnan toimivaltaa ehdotetaan työryhmän laatimassa ehdotuksessa laajennettavaksi siten, että sen käsiteltäväksi tulisi myös muun muassa sosiaali- ja terveydenhuollon asioita, edellyttää se lautakunnan asiantuntemuksen lisäämistä. Työryhmän raportissa todetaan, että kuluttajariitalautakunnan omaa asiantuntemusta lääketieteellisissä kysymyksissä olisi saattava vahvistettua, etteivät Valviralle lausuntoasioista aiheutuvat kustannukset merkittävästi lisääntyisi. Valvira yhtyy tähän näkemykseen ja toteaa lisäksi, että viraston nykyiset henkilöstöresurssit ja sen pysyvien asiantuntijoiden

30.6.2011

Dnro 2782/03.01/2011

määrä ovat niin rajalliset, ettei lausuntomenettely olisi mahdollista senkään vuoksi.

Ylijohtaja

Marja-Liisa Partanen

Hallintojohtaja

Ritva Kujala

Tiedoksi

Valviran johtoryhmä